

Asia: VN/24846/2023

Valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma

Yleiset kysymykset

Onko suunnitelmassa ja sen linjauksissa tunnistettu olennaiset asiat?

Jyväskylän yliopiston (JYU) näkemyksen mukaan suunnitelmassa on tunnistettu oleelliset asiat. Suunnitelmassa todetaan osuvasti, että ”perustutkimus luo edellytyksiä uusiin löytöihin ja läpimurtoihin, jotka edistävät innovaatioita, teknologista kehitystä, uusien yritysten ja uuden liiketoiminnan syntymistä sekä talouskasvua.” Tätä lähtökohtaa on syytä korostaa vahvemmin läpi suunnitelman ja huomioida, että yliopistoilla on tässä keskeinen rooli.

Miten suunnitelma vaikuttaa sektorinne ja/tai organisaationne toimintaan?

Toteutuessaan suunnitelman toimenpiteet luovat ja vahvistavat edellytyksiä Jyväskylän yliopiston vaikuttavan T&K –toiminnan kasvulle ja yhteistyön vahvistumiselle. Suunnitelmasta nousee hyvin esille keskeiset asiat: yliopistojen T&K –rahoituksen kasvattaminen, yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyön lisääminen ja tutkimusinfrastruktuurien vahvistaminen. Kannatettavaa on myös tavoite ”Rahoitusta kohdennetaan myös julkista tutkimusta tekevien tutkimusorganisaatioiden esikaupallisiin, elinkeinoelämän kanssa verkottuneisiin tutkimushankkeisiin, joilta ei edellytetä välitöntä vientipotentiaalia.” Tässä yhteydessä on hyvä muistuttaa, että uutta luovalla tutkimuksella ja toimijoiden (ei pelkästään elinkeinoelämä) välisellä T&K -yhteistyöllä on merkitystä myös liikunta, terveys ja hyvinvointi –alojen kehitykselle, näihin liittyvien yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiselle ja uusien innovaatioiden syntymiselle.

Jyväskylän yliopisto kehottaa T&K-panostusten lisäksi huolehtimaan perustutkimuksen riittävästä ja kasvavasta resursoinnista. Itsenäisesti ohjautuvan ja mahdollisesti läpimurtaviin uusiin oivalluksiin johtavaan perustutkimuksen tulokset muodostavat perustan osaamisen ja innovaatioiden ja sitä kautta talouden uusiutumisen. Jos lisäpanostukset ohjautuvat pääosin kaupallisia lähtökohtia palvelemaan soveltavaan tai ”esikaupalliseen” tutkimukseen, jonka hyödyt on jo ennalta tunnistettu, pitkän aikavälin uusiutumispotentiaali vaarantuu.

Huomiot suunnitelman linjauksiin

Yhteistyö on Suomen T&K-toiminnan vahvuus

Yliopistojen, muiden tutkimusorganisaatioiden ja yritysten välisen yhteistyörahoituksen lisääminen on välttämätöntä. Yhteistyörahoituksen piiriin tulisi huomioida myös hyvinvointialueet laajemmin kuin pelkästään hyvinvointialueiden yliopistosairaalat. Hyvinvointialueilla tehdään merkittävää T&K -työtä yhteistyössä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja alueen yritysten kanssa. Hyvänä esimerkkinä tästä toimii Keski-Suomen Hyvinvointialue. Tervetulleena linjauksena pidetään myös sitä, että Suomen Akatemia rahoitusta (ns. PoC –rahoitus) lisätään esikaupalliseen soveltavaan tutkimukseen.

Yritysten kunnianhimoisen T&K-toiminnan lisääntyminen vauhdittaa talouskasvua

- **Yritysten T&K-investoinnit kasvuun**
- **Uusia yrityksiä T&K-toimintaan**

On hyvä, että etistä useampia yrityksiä kannustetaan T&K -työhön. Samalla on tärkeää huolehtia riittävän korkeasta T&K -työn kunnianhimosta uuden luomiseen.

T&K toiminnan tavoitteeksi otetaan talouskasvun vauhdittuminen, mikä ei ole välttämättä oikein asetettu tavoite. Monet hyvinvoinnin indikaattorit korreloivat heikosti tai jopa negatiivisesti BKT:lla mitatun talouskasvun kanssa. Talous ja sen kasvu olisi syytä nähdä välineenä hyvinvoinnin lisääntymiselle eikä itsetarkoituksellisenä päämääränä.

T&K-osaaminen lisääntyy ja T&K-osaajien määrä kasvaa julkisella ja yksityisellä sektorilla tuottavuuskasvun tueksi

- **Uutta tietoa tuottava T&K-toiminta**
- **Tutkijanurat vahvistuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla**

Uutta tietoa tuottava T&K –toiminta vaatii korkeasti koulutettuja osaajia. Tämä varmistetaan ehdottomasti parhaiten turvaamalla yliopistojen riittävä perusrahoitus.

Houkuttelevat ja monipuoliset tutkijanurat ovat kiistatta merkittävä veto- ja pitovoimatekijä kansainvälisten huippuosaajien saamiseksi Suomeen.

Korkeatasoiset tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit lisäävät Suomen houkuttelevuutta

- **Strategisia vahvuusaloja tukevat infrastruktuurit**
- **Suurteholaskennan kapasiteetin päivittäminen**

Houkuttelevien tutkijanurien lisäksi toinen keskeinen asia ovat tutkimusinfrastruktuurit. Ne luovat veto- ja pitovoimaa niin tutkijoille kuin T&K-toimintaa tekeville yrityksille.

Kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisen T&K-rahoituksen hyödyntäminen lisääntyvät

- EU:n T&K-yhteistyö
- Muu kansainvälinen T&K-yhteistyö

Jyväskylän yliopiston tavoitteena on kasvattaa voimakkaasti aktiivisuutta EU:n tutkimusohjelmissa. Näin ollen kansallisen EU –vastinrahoituksen lisääminen tukee tätä tavoitetta.

T&K-toiminnan strategiset valinnat rakentavat Suomen tulevaisuuden menestystä

-

Huomiot muihin suunnitelman osioihin:

Mahdolliset huomiot suunnitelman seurantaan (luku 4)

-

Mahdolliset huomiot TKI-toimintaympäristön kehittämiseen (luku 5)

-

Havila Marjo

Jyväskylän yliopisto - Tutkimuspalveluiden kehittämisjohtaja Pasi

Raiskinmäki ja dekaani Mikko Mönkkönen, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta